

Forfatter: Paludan-Müller, Fr.

Titel: Udrag fra Paludan-Müllers poetiske Skrifter i Udvalg, III. Bind

Citation: Paludan-Müller, Fr.: "Paludan-Müllers poetiske Skrifter i Udvalg, III. Bind", i Paludan-Müller, Fr.: *Paludan-Müllers poetiske Skrifter i Udvalg, III. Bind*, udg. af CARL S. PETERSEN , 1909, s. 366. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-paludanm03-shoot-idm140319425009376.pdf> (tilgået 20. april 2024)

Anvendt udgave: Paludan-Müllers poetiske Skrifter i Udvalg, III. Bind

Samtidens Dom. *Kjøbenhavnsposten*, 1854, No. 126: "Angaaende "AhasverusV Tilbliven giver Digteren i en poetisk Prolog et Slags Oplysning. Han opholdt sig paa Fredensborg, Musen hendrog ham til muntre Scener, til lyse Skikkelser, til "Skjæmt og Latter"; da kom pludselig Efterretning fra Hovedstaden om Morderenglen, som gik igjennem Folket. Nu forsvandt de lyse Skikkelser, som han allerede vilde fastholde, og Musen opfordrede ham til at skrive en Dommedagsprolog, som Ahasverus, den evige Jøde, skulde give Liv; men da hans Historie vilde blive for lang, beslutter Digteren at gribe ham ved Maalet, paa den yderste Dag; ved Musens Haand svinger han sig hen - hvor - "bag os rulle Tidens tunge Bølger og for os ligger Evighedens Udsigt". - Man seer saaledes at vi kunne beraabe os paa Digteren selv, naar vi sige, at dette Digt egentlig ligger udenfor Tidens Grændser; forresten har Forf. ogsaa i en anden Henseende sit Standpunkt udenfor Tiden, idet han nemlig ikke anerkjender nogen jordisk Udvikling eller Fremgang, ikke seer nogen Forandring undtagen fra Usselhed til Usselhed, fra Ondt til Værre. Dommedagens Komme begrundes da derved, at Fordærvelsen er stegen til det Høieste, og at Antichristen sidder paa Thronen. Man seer her let Misligheden af at holde sig til en saadan Overlevering i et Digt, thi det Spørgsmaal paatrænger sig strax: hvad Betydning har da Tiden havt? og Christen dommen? og hvorledes kan Ahasverus stole paa en Frelser, en Bibel, en Lære, som ikke bedre har kunnet forvandle Livet? Gaaer man nærmere ind paa 367 Ahasverusmythen, paatrænge sig ogsaa mange Spørgsmaal: er hans Straf retfærdig? skal han igjennem en Tortur, som er opfundet for ham alene, tvinges til at troe paa Ghristus? Klart er det, at Ahasverus ikke kan holde sig for Tanken som Individualitet, som Synder, at han ikke kan gjøres til Hovedperson i et alvorligt Digt, men at han maa behandles humoristisk. Dette har Forf. følt; hans Digt maa betragtes som en humoristisk Phantasi, og seet i dette Lys finder man sig bedre i Forf.s gennemgaaende Pessimisme. Man maatte kun ønske, at Humoren var bleven bedre holdt som Grundtone helt igjennem, medens Læseren nu undertiden efter alvorlige, bittere, opbyggelige Betragtninger studser over en pludselig humoristisk Vending, som f. Ex. i Slutningen af Digtet, der er holdt i en alvorligere Tone, og hvor man dog træffer følgende Yttring af Ahasverus: